

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/126/2005

ZAUFAWIE DO POLITYKÓW W LIPCU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

- ❑ Tak jak w ubiegłych miesiącach największym zaufaniem społecznym cieszy się Zbigniew Religa (64%), który tylko nieznacznie wyprzedza prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego (62%). Na trzecim miejscu znajduje się Włodzimierz Cimoszewicz (55%). Kolejne miejsca zajmują Donald Tusk (45%), Lech Kaczyński (44%) oraz Jan Rokita i Jarosław Kaczyński (po 43% deklaracji zaufania). Nieznacznie mniej badanych deklaruje zaufanie do Marka Borowskiego (41%) i Lecha Wałęsy (37%).

- ❑ Z największą nieufnością ankietowanych spotyka się Andrzej Lepper (51%). Niemal równie często nieufność budzą Leszek Balcerowicz oraz Roman Giertych (po 49%). Do polityków, którym nie ufa około połowy badanych, należy także premier Marek Belka (47% deklaracji nieufności). W ocenie wszystkich tych polityków nieufność zdecydowanie przeważa nad zaufaniem.

- ❑ W porównaniu z ubiegłym miesiącem zdecydowanie poprawiły się oceny Aleksandra Kwaśniewskiego i Włodzimierza Cimoszewicza (wzrost zaufania po 10 punktów). Lepsze niż w czerwcu są także notowania Marka Borowskiego (7-punktowy wzrost zaufania). Natomiast w opinii badanych najbardziej stracił Andrzej Lepper. Gorsze niż miesiąc temu są także oceny Romana Giertycha, Lecha i Jarosława Kaczyńskich oraz Jana Olszewskiego.

Trwa kampania wyborcza przed wyborami do parlamentu, a także wyborami prezydenckimi. Zarówno kandydaci do Sejmu i Senatu, jak i pretendenci do fotela prezydenckiego jeżdżą po kraju spotykając się ze swoimi potencjalnymi wyborcami. Przedwyborcza atmosfera niewątpliwie miała wpływ na postrzeganie poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej¹.

ZAUFIANIE I NIEUFIANIE

Od ponad pół roku największym zaufaniem społecznym cieszy się Zbigniew Religa. Temu startującemu obecnie w wyborach prezydenckich politykowi ufa blisko dwie trzecie badanych (64%). Podobnie jak w ubiegłych miesiącach drugie miejsce wśród polityków obdarzanych największym zaufaniem społecznym przypadło Aleksandrowi Kwaśniewskiemu. W ciągu ostatniego miesiąca jednak dystans dzielący obecnego prezydenta od lidera naszego rankingu wyraźnie się zmniejszył. W lipcu zaufanie do Aleksandra Kwaśniewskiego deklaruje 62% ankietowanych - aż o 10 punktów więcej niż w czerwcu. Na trzecim miejscu - też z bardzo dobrym, jak na dotychczasowe notowania, wynikiem - znalazł się również startujący w prezydenckim wyścigu Włodzimierz Cimoszewicz. Zaufanie do niego deklaruje ponad połowa badanych (55%), także o 10 punktów więcej niż miesiąc temu. Kolejne miejsca zajmują liderzy najbardziej liczących się ugrupowań i zarazem kolejni kandydaci na urząd prezydenta: Donald Tusk (45%) oraz Lech Kaczyński (44%). Niemal tyle samo badanych ufa liderowi PO Janowi Rokicie i szefowi PiS Jarosławowi Kaczyńskiemu (po 43%). Minimalnie mniej osób deklaruje zaufanie do Marka Borowskiego (41%). Niespełna dwie piąte Polaków (37%) ufa Lechowi Wałęsie.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (182) zrealizowano w dniach 1-4 lipca 2005 roku na liczącej 1021 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Tabela 1. Stosunek do polityków w lipcu 2005

Politycy	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	VII '05	Zmiana od VI '05	VII '05	Zmiana od VI '05		
	w procentach					
Z. Religa	64	1	12	4	14	6
A. Kwaśniewski	62	10	24	-7	11	0
W. Cimoszewicz	55	10	23	0	16	2
D. Tusk	45	2	25	6	16	9
L. Kaczyński	44	-1	36	8	14	1
J. Rokita	43	1	28	2	18	6
J. Kaczyński	43	-1	34	6	16	2
M. Borowski	41	7	28	0	18	8
L. Wałęsa	37	-1	35	0	24	1
A. Lepper	33	-4	51	9	12	1
J. Olszewski	26	-5	21	3	24	19
M. Belka	26	-1	47	1	20	1
L. Balcerowicz	26	2	49	3	16	2
A. Zoll	24	-1	6	0	15	48
J. Olejniczak	24	-1	17	5	18	36
R. Giertych	24	-2	49	9	13	10
L. Pastusiak	20	-1	19	4	21	34
W. Frasyniuk	19	2	22	-2	19	34
J. Szmajdziński	19	-2	28	6	20	25
L. Kieres	19	-5	17	0	17	39
I. Jaruga-Nowacka	12	1	23	3	15	44
H. Bochniarz	11	*	19	*	15	48

Pominięto „trudno powiedzieć”

* W czerwcu brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2004										2005						
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach																
L. Balcerowicz	26	26	30	30	27	31	28	30	28	25	27	28	24	27	28	24	26
M. Belka	-	28	34	34	32	41	35	39	35	35	39	44	28	31	33	27	26
H. Bochniarz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
M. Borowski	43	44	47	45	37	40	37	41	41	38	39	40	34	40	38	34	41
W. Cimoszewicz	40	40	46	42	35	37	35	38	38	38	47	45	39	44	44	45	55
W. Frasyniuk	21	16	18	22	16	17	18	17	18	17	18	17	16	19	20	17	19
R. Giertych	25	21	21	25	22	25	20	27	27	27	27	27	27	29	26	26	24
I. Jaruga-Nowacka	-	-	12	12	11	14	13	12	12	11	10	12	12	14	11	11	12
J. Kaczyński	45	42	47	49	48	54	48	46	45	48	49	51	45	50	46	44	43
L. Kaczyński	44	45	49	49	49	54	50	48	48	49	50	52	46	53	48	45	44
L. Kieres	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	19	21	23	18	24	19
A. Kwaśniewski	68	67	71	68	64	65	63	65	63	60	62	66	56	54	54	52	62
A. Lepper	53	41	42	40	38	33	33	35	32	32	32	38	37	39	36	37	33
W. Olejniczak	-	-	-	-	-	-	-	21	18	-	-	-	-	-	-	25	24
J. Olszewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	31	26
L. Pastusiak	22	21	22	22	21	23	23	19	20	20	20	20	16	20	21	21	20
Z. Religa	-	-	-	68	-	-	-	-	63	65	64	67	62	67	63	63	64
J. Rokita	50	44	48	48	44	48	40	48	47	49	49	46	43	50	44	42	43
J. Szmajdziński	20	22	27	27	22	28	25	25	21	22	24	25	-	-	-	21	19
D. Tusk	44	42	44	47	41	47	42	44	42	43	45	42	38	45	44	43	45
L. Wałęsa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	44	41	38	37
A. Zoll	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	24	24	20	-	-	25	24

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2004										2005						
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach																
L. Balcerowicz	52	48	46	49	49	46	49	47	44	48	48	50	48	48	45	46	49
M. Belka	-	33	27	36	34	32	39	36	38	39	37	35	47	45	41	46	47
H. Bochniarz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
M. Borowski	18	21	17	17	23	22	22	19	21	23	21	23	26	25	25	28	28
W. Cimoszewicz	31	30	27	27	30	29	33	28	30	27	23	27	29	28	26	23	23
W. Frasyniuk	15	18	14	12	14	18	19	15	14	17	15	16	23	25	22	24	22
R. Giertych	27	30	29	29	32	33	35	33	32	41	39	39	39	42	42	40	49
I. Jaruga-Nowacka	-	-	10	9	10	16	16	15	14	19	19	18	18	17	18	20	23
J. Kaczyński	25	26	20	21	21	19	23	21	26	23	22	23	23	23	26	28	34
L. Kaczyński	24	24	19	21	20	18	24	21	24	23	21	22	22	21	27	28	36
L. Kieres	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	7	8	9	16	17	17
A. Kwaśniewski	19	17	15	17	20	21	23	20	23	23	24	20	28	31	27	31	24
A. Lepper	30	44	41	43	44	50	50	48	50	50	51	46	44	42	46	42	51
W. Olejniczak	-	-	-	-	-	-	-	7	10	-	-	-	-	-	-	12	17
J. Olszewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	18	21
L. Pastusiak	15	17	11	11	14	17	16	17	16	16	17	16	19	16	19	15	19
Z. Religa	-	-	-	6	-	-	-	-	7	6	6	7	9	7	10	8	12
J. Rokita	24	28	24	24	25	26	29	24	24	22	23	25	25	23	23	26	28
J. Szmajdziński	20	21	18	18	20	21	22	20	24	26	22	21	-	-	-	22	28
D. Tusk	19	17	16	15	16	15	20	16	17	16	17	17	20	16	18	19	25
L. Wałęsa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	31	31	35	35
A. Zoll	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	5	4	6	-	-	6	6

Spośród polityków uwzględnionych w naszym lipcowym sondażu z największą nieufnością badanych spotyka się Andrzej Lepper (51%). Niemal równie często nieufność budzą Leszek Balcerowicz oraz Roman Giertych (nie ufa im po 49% ankietowanych) oraz premier Marek Belka (47% deklaracji nieufności). W ocenach tych wszystkich polityków nieufność dominuje nad zaufaniem.

Do polityków, którzy w ciągu ostatniego miesiąca zyskali w ocenie badanych, zaliczają się przede wszystkim przedstawiciele lewicy. W porównaniu z czerwcem zdecydowanie poprawiły się oceny Aleksandra Kwaśniewskiego - odnotowaliśmy nie tylko znaczny wzrost zaufania do prezydenta, ale także wyraźny spadek deklaracji nieufności (o 7 punktów). Lipcowe notowania Aleksandra Kwaśniewskiego, choć dalekie nie tylko od jego najlepszych ocen, ale również od tych przeciętnie uzyskiwanych w ostatnich latach, są najlepsze od blisko półrocza. Na tak wyraźną poprawę notowań prezydenta mogło mieć wpływ kilka czynników. Z jednej strony mogła to być częstsza obecność w mediach m.in. z okazji uroczystości związanych z otwarciem Cmentarza Orłąt we Lwowie, podczas których prezydent Ukrainy podkreślał pozytywną rolę, jaką odegrał Aleksander Kwaśniewski podczas pomarańczowej rewolucji na Ukrainie. Z drugiej strony na poprawę wizerunku obecnego prezydenta mogła mieć wpływ decyzja Włodzimierza Cimoszewicza o kandydowaniu w wyborach prezydenckich oraz zmiany w SLD dokonywane, co jest tajemnicą poliszyneła, pod cichym patronatem obecnego prezydenta.

Wraz z decyzją o starcie w wyborach bardzo wyraźnie w opinii badanych zyskał Włodzimierz Cimoszewicz (wzrost zaufania o 10 punktów), wcześniej demonstrujący zdecydowaną niechęć do kształtu, jaki przybrało życie polityczne w naszym kraju. Lepsze niż przed miesiącem są także notowania drugiego z lewicowych kandydatów na urząd prezydenta - Marka Borowskiego. Jednocześnie warto podkreślić, że 7-punktowy wzrost zaufania do lidera SdPI nastąpił niezależnie od spadku poparcia dla jego kandydatury w rankingu prezydenckim. Marek Borowski wraz z pojawieniem się wśród jego konkurentów Włodzimierza Cimoszewicza stracił prawie dwie trzecie swego dotychczasowego elektoratu².

Podobnie jak w ubiegłym miesiącu znacznie dłuższa jest lista polityków, których notowania się pogorszyły. Niekorzystne zmiany w ocenach wyrażają się jednak głównie we wzroście nieufności w stosunku do poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej.

² Por. komunikat CBOS „Preferencje w wyborach prezydenckich”, lipiec 2005.

Stosunkowo najbardziej w opinii badanych stracił Andrzej Lepper. Zaufanie do lidera Samoobrony zmalało o 4 punkty, zarazem jednak zdecydowanie wzrosła (o 9 punktów) liczba osób, które mu nie ufają. Wyraźnie gorsze niż miesiąc temu są także oceny liderów ugrupowań prawicowych - Romana Giertycha, Lecha i Jarosława Kaczyńskich oraz Jana Olszewskiego. Zaufanie do lidera LPR zmalało wprawdzie nieznacznie (o 2 punkty), jednak zdecydowanie zwiększyła się (o 9 punktów) grupa badanych, którzy deklarują w stosunku do niego nieufność. W nieco mniejszym stopniu stracili liderzy PiS. Lechowi Kaczyńskiemu nie ufa o 8 punktów więcej badanych niż przed miesiącem, nieufność w stosunku do Jarosława Kaczyńskiego zaś wzrosła o 6 punktów. W przypadku Jana Olszewskiego niekorzystna zmiana wyraża się głównie spadkiem zaufania (o 5 punktów) i niewielkim wzrostem nieufności (o 3 punkty). Nieco mniej korzystnie niż przed miesiącem wypada także bilans ocen Donalda Tuska. Wprawdzie zaufanie do tego polityka nieznacznie wzrosło (o 2 punkty), ale wyraźnie zwiększył się też (o 6 punktów) odsetek osób deklarujących w stosunku do niego nieufność.

Spadek notowań rejestrujemy również w przypadku niektórych polityków związanych z SLD. Gorsze niż w czerwcu są przede wszystkim oceny Jerzego Szmajdzińskiego (spadek zaufania o 2 punkty i wzrost nieufności o 6 punktów), pogorszyły się także, choć już w mniejszym stopniu, notowania Wojciecha Olejniczaka i Longina Pastusiaka (odpowiednio: 5-punktowy i 4-punktowy wzrost nieufności oraz spadek zaufania po 1 punkcie).

Listę polityków, którzy w ciągu miesiąca poprzedzającego sondaż stracili w ocenie badanych, zamykają Leon Kieres oraz Zbigniew Religa. Po odnotowanej w czerwcu niewielkiej poprawie ocen, zaufanie do szefa IPN ponownie zmalało (o 5 punktów). Niewielkie pogorszenie się ocen Zbigniewa Religi wyraża się natomiast nieznacznym wzrostem nieufności w stosunku do niego (o 4 punkty).

W lipcu po raz pierwszy na naszej liście polityków umieściliśmy nazwisko Henryki Bochniarz, byłej minister w rządzie Jana Krzysztofa Bieleckiego, a obecnie przewodniczącej Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan” i kandydatki Partii Demokratycznej na urząd prezydenta. Henryka Bochniarz nie jest osobą powszechnie znaną - jej nazwisko nie mówi ponad połowie ankietowanych (52%). Warto jednak zauważyć, że jest ona rozpoznawana podobnie często jak pełniąca już od wielu miesięcy funkcję wicepremiera Izabela Jaruga-Nowacka oraz od dawna obecny w życiu publicznym Andrzej Zoll. Respondenci rozpoznający Henrykę Bochniarz odbierają ją raczej krytycznie - w jej

społecznej ocenie nieufność (19%) dość wyraźnie przeważa nad zaufaniem (11%). Zarazem jednak stosunkowo dużo oceniających ją osób (15%) deklaruje w stosunku do niej obojętność.

ŚREDNIE OCEN

W naszym badaniu respondenci oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów na skali od +1 do +5), obojętność (punkt 0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także odsetki tych, którzy ich nie znają. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień do poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Z porównania wartości średnich ocen wynika, że najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem jest Zbigniew Religa (1,68). Drugie miejsce w rankingu średnich zajmuje prezydent Aleksander Kwaśniewski (1,02), który minimalnie wyprzedza Andrzeja Zolla (1,00). Czwarte miejsce wśród najlepiej odbieranych przedstawicieli sceny politycznej, również z bardzo wysoką średnią, przypadło w tym miesiącu Włodzimierzowi Cimoszewiczowi (0,97). Znacznie już niższą średnią, świadczącą o nie tak zdecydowanej przewadze nastawień pozytywnych, uzyskał Donald Tusk (0,47). Zaufanie dość znacznie przeważa nad nieufnością także w ocenie Jana Rokity, niemniej jednak wartość średniej (0,27) wskazuje, że polityk ten odbierany jest już wyraźnie kontrowersyjnie.

Spośród polityków uwzględnionych w lipcowym badaniu najgorzej odbierany jest Roman Giertych (średnia ocen -1,29). Tylko w nieco mniejszym stopniu krytycyzm dominuje również w ocenie Leszka Balcerowicza (-1,20). Do zdecydowanie negatywnie postrzeganych przedstawicieli sceny politycznej, o czym świadczy wartość średniej ocen, zaliczają się także Marek Belka (-1,05), Izabela Jaruga-Nowacka (-0,99) oraz Andrzej Lepper (-0,98). O dość dużej przewadze negatywnych nastawień można również mówić w przypadku Jerzego Szmajdzińskiego (-0,59).

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W LIPCU 2005

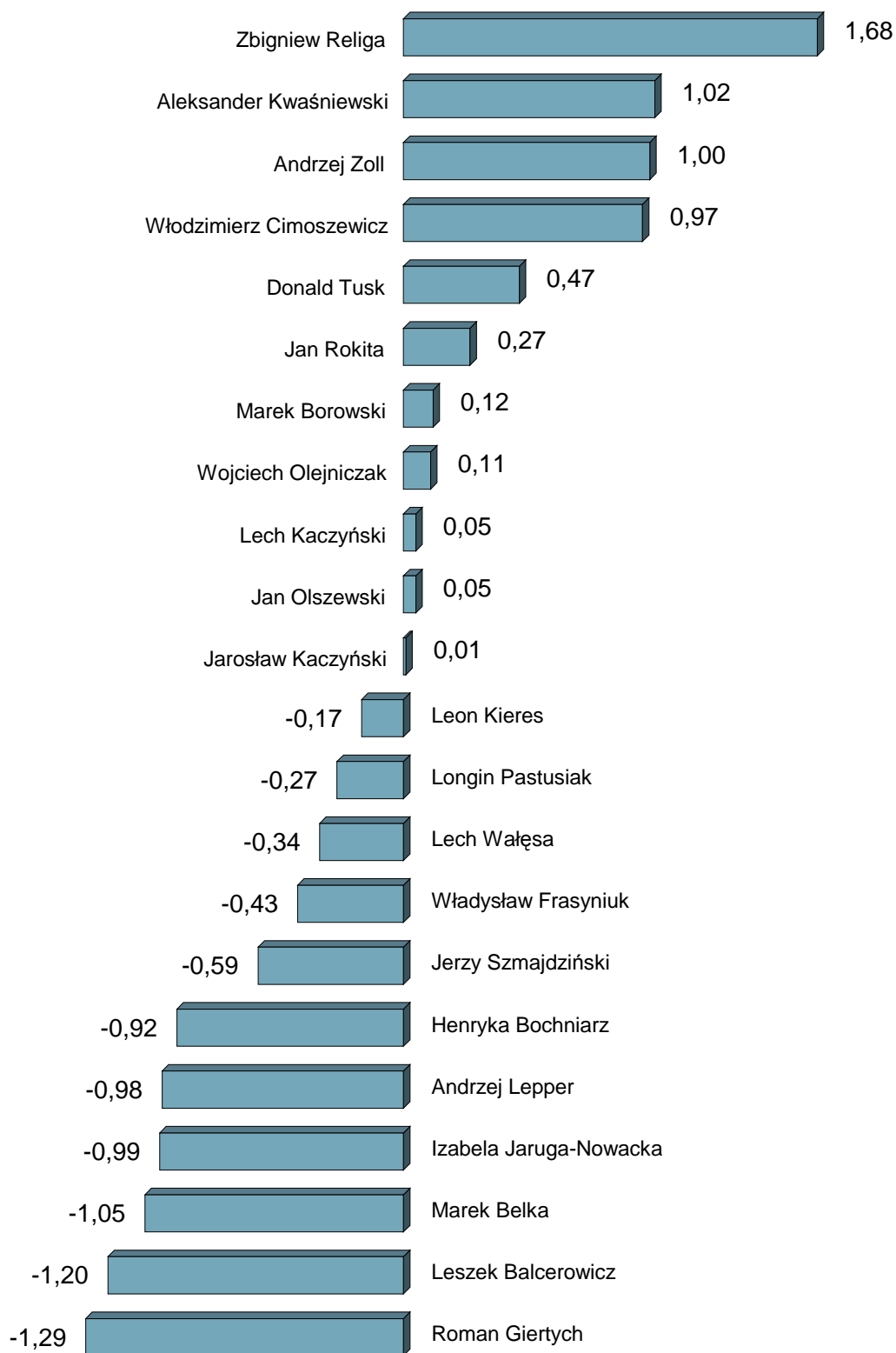

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	VI 2005	VII 2005	Różnica
Aleksander Kwaśniewski	0,44	1,02	0,58
Włodzimierz Cimoszewicz	0,57	0,97	0,40
Władysław Frasyniuk	-0,66	-0,43	0,23
Marek Borowski	-0,07	0,12	0,19
Leszek Balcerowicz	-1,22	-1,20	0,02
Jan Rokita	0,28	0,27	-0,01
Marek Belka	-0,99	-1,05	-0,06
Izabela Jaruga-Nowacka	-0,91	-0,99	-0,08
Donald Tusk	0,57	0,47	-0,10
Lech Wałęsa	-0,24	-0,34	-0,10
Jan Olszewski	0,20	0,05	-0,15
Leon Kieres	0,00	-0,17	-0,17
Jarosław Kaczyński	0,24	0,01	-0,23
Andrzej Zoll	1,23	1,00	-0,23
Longin Pastusiak	-0,02	-0,27	-0,25
Jerzy Szmajdziński	-0,34	-0,59	-0,25
Zbigniew Religa	1,95	1,68	-0,27
Lech Kaczyński	0,34	0,05	-0,29
Roman Giertych	-0,97	-1,29	-0,32
Wojciech Olejniczak	0,51	0,11	-0,40
Andrzej Lepper	-0,55	-0,98	-0,43

Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

Porównanie wartości średnich ocen pozwala stwierdzić, że politykami, którzy w ciągu miesiąca poprzedzającego sondaż najbardziej zyskali na zaufaniu społecznym, są Aleksander Kwaśniewski i Włodzimierz Cimoszewicz. Poprawiły się również notowania Władysława Frasyniuka oraz Marka Borowskiego, natomiast pogorszyły się oceny Andrzeja Leppera, Wojciecha Olejniczaka, a także, w mniejszym stopniu, Romana Giertycha, Lecha i Jarosława Kaczyńskich, Zbigniewa Religi, Jerzego Szmajdzińskiego oraz Longina Pastusiaka.

Lipiec to pierwszy miesiąc wakacji, które w tym roku są pod wieloma względami nietypowe. Zwykle w okresie letniej kanikuły życie polityczne zwalnia bieg - mniej się dzieje na scenie politycznej, obywatele zaś mniej interesują się tą sferą życia społecznego. W tym

roku ze względu na podwójne wybory mające się odbyć jesienią życie polityczne nabiera tempa, co z pewnością nie sprzyja stabilizacji ocen. Z jednej strony, z powodu zbliżającego się terminu głosowania, Polacy dokładniej przyglądają się swoim ewentualnym przyszłym reprezentantom, z drugiej zaś kampania wyborcza sprawia, że oceny polityków tym łatwiej podlegają zmianom, a ich dynamika staje się większa. Lipcowy sondaż przyniósł dość dużo zmian w społecznych ocenach poszczególnych reprezentantów klasy politycznej - zarówno *in plus*, jak *in minus*.

W porównaniu z poprzednim miesiącem zyskali w opinii badanych przede wszystkim Aleksander Kwaśniewski i Włodzimierz Cimoszewicz. Jako polityk zyskał na zaufaniu społecznym także Marek Borowski, mimo że zmalało poparcie dla jego kandydatury w rankingu prezydenckim. Natomiast wzrosła nieufność do Andrzeja Leppera, Romana Giertycha, Lecha i Jarosława Kaczyńskich, Donalda Tuska, Zbigniewa Religi oraz Jana Olszewskiego, a spośród polityków lewicy - do Jerzego Szmajdzińskiego, Wojciecha Olejniczaka i Longina Pastusiaka.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do **Marka Belki**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	47	20	26	1	5	1008
Płeć						
Mężczyźni	52	18	25	0	3	481
Kobiety	43	22	27	2	7	527
Wiek						
18-24 lat	35	25	30	2	9	152
25-34	51	24	22	1	2	185
35-44	53	18	25	0	3	166
45-54	51	17	27	0	4	205
55-64	50	15	34	0	1	124
65 lat i więcej	44	21	20	4	11	176
Miejsce zamieszkania						
Wieś	47	20	24	2	8	374
Miasto do 20 tys.	47	16	31	0	6	129
20-100 tys.	43	24	31	0	3	199
101-500 tys.	53	19	23	2	3	187
501 tys. i więcej mieszk.	49	23	24	0	5	119
Wykształcenie						
Podstawowe	42	22	23	3	11	289
Zasadnicze zawodowe	57	17	21	1	4	258
Średnie	46	21	29	1	3	350
Wyższe	44	21	34	0	1	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	36	32	32	0	0	59
Prac. umysł. niż. szczebla	53	24	21	0	2	84
Pracownicy fiz.- umysł.	48	22	25	0	4	92
Robotnicy wykwalifikowani	52	17	27	0	3	79
Robotnicy niewykwalifik.	43	26	23	2	6	50
Rolnicy	56	18	24	0	2	54
Pracujący na własny rach.	54	8	36	0	2	36
Bierni zawodowo						
Renciści	54	17	20	2	8	105
Emeryci	45	20	25	2	8	208
Uczniowie i studenci	32	23	37	2	4	76
Bezrobotni	49	17	26	1	7	118
Gospodynie domowe i inni	47	18	26	2	7	46
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	50	24	25	0	2	128
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	58	21	20	0	0	69
sekt. pryw. poza rolnict.	45	19	30	0	5	207
prywatnym gosp. rolnym	55	18	25	0	2	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	46	23	24	2	5	135
301-500	57	12	25	1	5	168
501-900	44	20	31	2	4	236
901-1200	50	18	30	0	2	75
Powyżej 1200 zł	44	16	36	0	3	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	54	17	23	2	5	318
Średnie	45	23	25	2	6	431
Dobre	44	20	31	0	5	258
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	56	16	21	0	8	89
Raz w tygodniu	47	21	26	1	5	519
1-2 razy w miesiącu	50	21	23	2	4	170
Kilka razy w roku	43	21	29	1	6	162
W ogóle nie uczestniczy	42	16	33	2	6	68
Poglądy polityczne						
Lewica	45	17	36	0	2	152
Centrum	46	21	31	0	2	305
Prawica	55	18	26	0	1	283
Trudno powiedzieć	42	24	15	4	14	267

Tabela 2. Stosunek do Henryki Bochniarz

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	15	11	48	7	1011
Płeć						
Mężczyźni	21	16	12	44	8	483
Kobiety	18	13	10	51	7	527
Wiek						
18-24 lat	13	14	8	57	7	153
25-34	15	13	10	54	8	185
35-44	16	17	15	48	4	167
45-54	21	17	13	40	8	205
55-64	24	14	12	43	7	125
65 lat i więcej	27	13	6	45	10	176
Miejsce zamieszkania						
Wieś	15	11	8	58	7	374
Miasto do 20 tys.	19	12	13	45	11	129
20-100 tys.	18	16	11	47	8	201
101-500 tys.	22	17	12	43	6	187
501 tys. i więcej mieszk.	32	21	15	26	6	120
Wykształcenie						
Podstawowe	18	11	6	55	10	291
Zasadnicze zawodowe	17	12	10	55	6	259
Średnie	22	18	12	42	6	350
Wyższe	20	21	21	30	8	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	22	30	21	20	7	59
Prac. umysł. niż. szczebla	21	18	18	38	5	84
Pracownicy fiz.- umysł.	13	19	8	54	5	94
Robotnicy wykwalifikowani	11	12	19	49	9	79
Robotnicy niewykwalifik.	15	4	8	66	7	50
Rolnicy	16	9	5	60	10	54
Pracujący na własny rach.	31	9	14	43	2	36
Bierni zawodowo						
Renciści	23	12	4	53	8	106
Emeryci	26	13	9	43	8	208
Uczniowie i studenci	7	20	11	54	8	76
Bezrobotni	20	15	8	49	8	118
Gospodynie domowe i inni	17	7	12	58	7	46
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	16	22	15	42	5	128
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	18	12	19	49	2	71
sekt. pryw. poza rolnict.	19	13	13	46	8	207
prywatnym gosp. rolnym	22	10	5	50	13	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	12	10	9	64	6	135
301-500	17	17	9	49	8	168
501-900	22	11	13	46	8	236
901-1200	32	18	16	28	6	75
Powyżej 1200 zł	35	16	17	26	6	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	20	13	10	50	8	319
Średnie	19	15	10	46	10	432
Dobre	20	17	12	48	3	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	33	12	6	41	8	89
Raz w tygodniu	19	13	9	51	8	519
1-2 razy w miesiącu	17	17	14	47	6	170
Kilka razy w roku	18	13	14	48	7	165
W ogóle nie uczestniczy	18	23	14	40	5	68
Poglądy polityczne						
Lewica	20	16	16	40	8	152
Centrum	21	18	12	42	7	307
Prawica	28	12	12	44	4	283
Trudno powiedzieć	9	13	4	63	11	268

Tabela 3. Stosunek do Włodzimierza Cimoszewicza

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	23	16	55	2	5	1010
Płeć						
Mężczyźni	25	17	54	1	4	483
Kobiety	22	15	55	2	5	527
Wiek						
18-24 lat	18	17	50	2	12	153
25-34	24	20	53	0	4	185
35-44	27	19	51	0	3	167
45-54	24	15	58	1	3	205
55-64	22	10	67	1	1	124
65 lat i więcej	23	14	52	6	6	176
Miejsce zamieszkania						
Wieś	22	16	52	3	7	374
Miasto do 20 tys.	20	14	61	0	5	129
20-100 tys.	18	18	60	0	4	201
101-500 tys.	29	14	53	1	2	187
501 tys. i więcej mieszk.	29	18	50	1	2	120
Wykształcenie						
Podstawowe	22	15	50	5	8	290
Zasadnicze zawodowe	25	18	52	1	5	259
Średnie	22	15	60	0	3	350
Wyższe	26	16	57	0	1	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	27	20	53	0	0	59
Prac. umysł. niż. szczebla	22	15	61	0	3	84
Pracownicy fiz.- umysł.	18	15	60	1	7	94
Robotnicy wykwalifikowani	26	13	55	0	6	79
Robotnicy niewykwalifik.	21	25	52	0	2	50
Rolnicy	25	22	49	0	4	54
Pracujący na własny rach.	22	29	46	0	3	36
Bierni zawodowo						
Renciści	24	15	52	3	7	105
Emeryci	24	11	57	4	4	208
Uczniowie i studenci	15	18	57	4	6	76
Bezrobotni	26	16	50	1	8	118
Gospodynie domowe i inni	29	14	53	0	5	46
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	26	17	55	0	2	128
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	19	18	61	1	0	71
sekt. pryw. poza rolnict.	21	18	55	0	6	207
prywatnym gosp. rolnym	23	20	53	0	4	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	21	10	62	1	6	135
301-500	25	15	57	2	1	168
501-900	22	17	55	2	4	236
901-1200	26	8	63	0	3	75
Powyżej 1200 zł	18	8	74	0	0	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	26	13	52	2	7	318
Średnie	24	16	53	2	5	432
Dobre	20	18	59	1	2	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	34	13	48	2	3	89
Raz w tygodniu	25	16	53	1	5	519
1-2 razy w miesiącu	17	17	59	2	5	170
Kilka razy w roku	22	14	56	1	6	164
W ogóle nie uczestniczy	15	19	58	1	6	68
Poglądy polityczne						
Lewica	8	9	80	1	2	152
Centrum	21	18	59	1	2	307
Prawica	39	14	45	0	2	283
Trudno powiedzieć	18	19	45	5	14	267

Tabela 4. Stosunek do **Lecha Kaczyńskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	36	14	44	1	4	1010
Płeć						
Mężczyźni	38	14	45	0	3	483
Kobiety	34	14	44	2	6	527
Wiek						
18-24 lat	36	12	42	2	8	153
25-34	37	13	48	0	2	185
35-44	37	20	42	0	2	167
45-54	36	14	45	0	5	205
55-64	40	10	48	0	2	124
65 lat i więcej	30	16	42	5	8	176
Miejsce zamieszkania						
Wieś	26	17	48	2	7	374
Miasto do 20 tys.	34	12	48	1	6	129
20-100 tys.	49	13	35	0	3	201
101-500 tys.	44	10	42	1	2	187
501 tys. i więcej mieszk.	33	18	47	0	1	120
Wykształcenie						
Podstawowe	31	15	42	4	8	290
Zasadnicze zawodowe	36	14	46	0	4	259
Średnie	39	13	44	0	4	350
Wyższe	37	15	48	0	1	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	41	19	40	0	0	59
Prac. umysł. niż. szczebla	37	17	44	0	2	84
Pracownicy fiz.- umysł.	38	16	38	0	8	94
Robotnicy wykwalifikowani	40	9	47	0	3	79
Robotnicy niewykwalifik.	41	19	38	0	2	50
Rolnicy	22	18	57	0	3	54
Pracujący na własny rach.	21	8	68	0	3	36
Bierni zawodowo						
Renciści	30	9	48	2	11	105
Emeryci	35	14	43	4	4	208
Uczniowie i studenci	33	15	43	4	4	76
Bezrobotni	45	13	36	0	6	118
Gospodynie domowe i inni	35	15	50	0	0	46
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	36	17	45	0	2	128
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	54	11	34	0	1	71
sekt. pryw. poza rolnict.	34	15	46	0	5	207
prywatnym gosp. rolnym	27	17	53	0	3	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	31	16	48	1	3	135
301-500	32	14	50	1	3	168
501-900	39	13	42	1	5	236
901-1200	44	9	43	0	3	75
Powyżej 1200 zł	47	12	40	0	1	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	40	13	41	1	5	318
Średnie	36	13	45	1	4	432
Dobre	29	18	48	1	4	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	31	13	50	0	6	89
Raz w tygodniu	32	14	47	2	5	519
1-2 razy w miesiącu	37	16	43	1	4	170
Kilka razy w roku	45	11	39	1	4	164
W ogóle nie uczestniczy	44	18	33	1	3	68
Poglądy polityczne						
Lewica	58	14	28	1	0	152
Centrum	42	16	42	0	1	307
Prawica	21	11	67	0	1	283
Trudno powiedzieć	32	16	32	5	15	267

Tabela 5. Stosunek do Aleksandra Kwaśniewskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	24	11	62	0	2	1011
Płeć						
Mężczyźni	28	13	57	0	2	483
Kobiety	21	9	66	1	3	527
Wiek						
18-24 lat	15	10	70	0	4	153
25-34	21	12	65	0	2	185
35-44	32	15	52	0	1	167
45-54	27	10	62	0	1	205
55-64	31	6	63	0	1	125
65 lat i więcej	21	11	59	2	5	176
Miejsce zamieszkania						
Wieś	23	12	59	1	5	374
Miasto do 20 tys.	20	10	71	0	0	129
20-100 tys.	24	8	67	0	2	201
101-500 tys.	27	11	61	1	1	187
501 tys. i więcej mieszk.	31	14	54	0	1	120
Wykształcenie						
Podstawowe	23	9	62	1	5	291
Zasadnicze zawodowe	27	14	57	0	3	259
Średnie	24	11	64	0	1	350
Wyższe	23	9	67	0	0	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	27	15	58	0	0	59
Prac. umysł. niż. szczebla	24	15	59	0	1	84
Pracownicy fiz.- umysł.	23	16	59	0	2	94
Robotnicy wykwalifikowani	18	10	71	0	2	79
Robotnicy niewykwalifik.	19	5	74	0	2	50
Rolnicy	29	15	54	0	2	54
Pracujący na własny rach.	30	17	53	0	0	36
Bierni zawodowo						
Renciści	30	8	59	1	2	106
Emeryci	23	9	62	2	5	208
Uczniowie i studenci	16	12	68	0	4	76
Bezrobotni	29	9	59	0	3	118
Gospodynie domowe i inni	26	4	70	0	0	46
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	24	16	59	0	1	128
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	20	7	73	0	0	71
sekt. pryw. poza rolnict.	24	13	62	0	2	207
prywatnym gosp. rolnym	27	15	56	0	2	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	23	6	69	1	1	135
301-500	23	13	64	0	1	168
501-900	22	9	64	0	4	236
901-1200	23	9	68	0	0	75
Powyżej 1200 zł	18	9	73	0	0	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	28	10	58	1	3	319
Średnie	25	11	61	1	3	432
Dobre	20	11	67	0	2	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	30	9	58	0	3	89
Raz w tygodniu	25	11	61	0	3	519
1-2 razy w miesiącu	20	10	68	1	2	170
Kilka razy w roku	24	11	63	0	2	165
W ogóle nie uczestniczy	22	15	57	1	4	68
Poglądy polityczne						
Lewica	11	9	80	0	0	152
Centrum	22	9	69	0	0	307
Prawica	39	12	48	0	1	283
Trudno powiedzieć	20	13	57	2	8	268

Tabela 6. Stosunek do **Zbigniewa Religi**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	14	64	6	4	1010
Płeć						
Mężczyźni	14	14	65	4	4	483
Kobiety	11	14	63	8	5	527
Wiek						
18-24 lat	18	13	50	12	7	153
25-34	9	17	70	3	2	185
35-44	10	11	72	4	3	167
45-54	13	16	64	3	4	205
55-64	12	12	72	1	3	125
65 lat i więcej	11	14	57	11	7	176
Miejsce zamieszkania						
Wieś	14	13	56	10	7	374
Miasto do 20 tys.	10	13	71	5	1	129
20-100 tys.	12	16	65	2	4	201
101-500 tys.	10	14	69	4	3	187
501 tys. i więcej mieszk.	11	16	70	1	3	120
Wykształcenie						
Podstawowe	10	14	56	13	7	290
Zasadnicze zawodowe	17	14	62	4	3	259
Średnie	11	13	70	3	4	350
Wyższe	8	22	69	0	1	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	10	24	64	1	1	59
Prac. umysł. niż. szczebla	10	8	80	0	2	84
Pracownicy fiz.- umysł.	6	17	65	6	6	94
Robotnicy wykwalifikowani	15	9	72	1	3	79
Robotnicy niewykwalifik.	24	15	56	2	2	50
Rolnicy	7	14	68	4	6	54
Pracujący na własny rach.	17	11	72	0	0	36
Bierni zawodowo						
Renciści	13	16	58	7	5	106
Emeryci	10	14	61	8	6	208
Uczniowie i studenci	13	16	49	20	2	76
Bezrobotni	13	13	62	5	7	117
Gospodynie domowe i inni	14	14	67	2	3	46
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	7	14	76	2	1	128
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	18	19	58	2	3	71
sekt. pryw. poza rolnict.	14	13	67	2	4	207
prywatnym gosp. rolnym	5	15	71	4	6	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	15	10	59	11	5	135
301-500	13	17	66	3	2	168
501-900	9	14	70	4	3	236
901-1200	9	18	69	0	4	75
Powyżej 1200 zł	13	20	67	0	0	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	13	13	61	6	6	318
Średnie	12	13	65	6	4	432
Dobre	11	18	64	4	2	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	23	5	60	4	7	89
Raz w tygodniu	12	16	61	6	5	519
1-2 razy w miesiącu	8	19	65	6	1	170
Kilka razy w roku	9	6	75	6	4	165
W ogóle nie uczestniczy	9	21	60	4	6	67
Poglądy polityczne						
Lewica	13	19	66	1	1	152
Centrum	14	14	69	3	1	307
Prawica	12	11	72	3	2	283
Trudno powiedzieć	10	14	49	15	12	267

Tabela 7. Stosunek do **Donalda Tuska**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	16	45	9	5	1010
Płeć						
Mężczyźni	27	16	49	5	3	483
Kobiety	24	15	42	12	7	527
Wiek						
18-24 lat	24	14	40	15	8	153
25-34	28	16	47	5	5	185
35-44	22	22	48	4	4	167
45-54	28	16	46	6	4	205
55-64	24	13	56	5	3	125
65 lat i więcej	23	13	37	18	9	176
Miejsce zamieszkania						
Wieś	26	14	37	16	7	374
Miasto do 20 tys.	28	19	44	6	4	129
20-100 tys.	25	18	48	5	4	201
101-500 tys.	23	15	53	5	4	187
501 tys. i więcej mieszk.	23	14	57	2	5	120
Wykształcenie						
Podstawowe	21	16	37	18	8	290
Zasadnicze zawodowe	32	17	38	8	5	259
Średnie	27	16	48	4	4	350
Wyższe	14	10	73	0	2	111
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	18	13	67	1	0	59
Prac. umysł. niż. szczebla	23	13	57	4	3	84
Pracownicy fiz.- umysł.	28	15	41	9	7	94
Robotnicy wykwalifikowani	27	14	50	6	3	79
Robotnicy niewykwalifik.	29	23	33	11	4	50
Rolnicy	31	20	34	3	11	54
Pracujący na własny rach.	29	19	47	0	5	36
Bierni zawodowo						
Renciści	30	11	38	12	9	106
Emeryci	20	15	46	14	5	208
Uczniowie i studenci	19	20	43	14	4	76
Bezrobotni	31	20	36	7	6	117
Gospodynie domowe i inni	18	10	61	9	3	46
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	23	18	53	4	2	128
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	28	11	54	6	1	71
sekt. pryw. poza rolnict.	27	15	46	6	6	207
prywatnym gosp. rolnym	32	19	34	3	11	55
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	30	18	32	15	6	135
301-500	26	20	43	9	3	168
501-900	29	12	45	8	6	236
901-1200	25	14	56	1	5	75
Powyżej 1200 zł	18	9	69	2	2	65
Ocena własnych war. mater.						
Złe	30	19	36	10	7	318
Średnie	26	14	45	9	5	432
Dobre	18	15	57	7	4	259
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	26	16	40	14	4	89
Raz w tygodniu	28	13	44	9	5	519
1-2 razy w miesiącu	21	20	46	8	4	170
Kilka razy w roku	22	17	47	7	6	165
W ogóle nie uczestniczy	14	19	52	7	8	67
Poglądy polityczne						
Lewica	30	16	48	3	3	152
Centrum	30	19	44	4	3	307
Prawica	20	11	64	3	1	283
Trudno powiedzieć	21	16	25	24	14	267